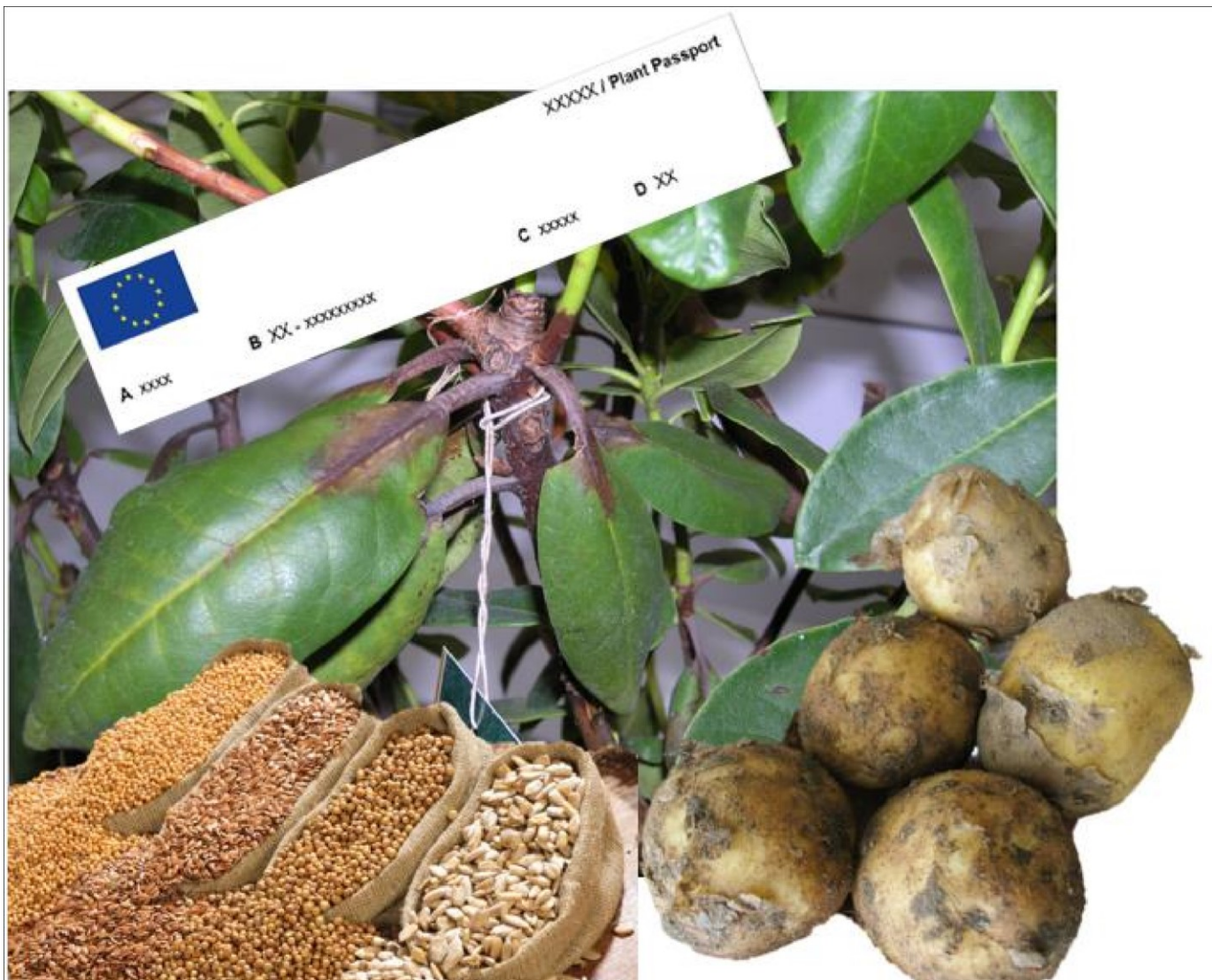

Vejledning om brugen af plantepas

Version
maj 2021

Vejledning om brugen af plantepas

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2021

Foto: Henrik Jørskov Hansen
© Landbrugsstyrelsen

Miljø- og Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00 E-mail:
mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISBN **978-87-7120-178-9**

Indhold

1.	Hvad kan du læse om i vejledningen.....	4
2.	Plantepas og plantesundhed.....	4
2.1	Hvad er et plantepas?	5
2.2	Hvilke planter og planteprodukter skal have plantepas på?	5
2.3	Hvornår må planterne få plantepas?	7
3.	Hvem må udstede plantepas?.....	8
3.1	Krav til operatøren og godkendelse af plantepas	8
4.	Hvordan skal plantepasset se ud?	11
4.1	Form og indhold	12
4.2	Plantepas og følgedokumentation	12
4.3	Plantepas og certificeringsmærker	13
5.	Hvor skal plantepasset placeres?.....	13
6.	Hvilke oplysninger og hvor længe skal dokumentation opbevares?	14
7.	Hvordan erstattes et plantepas?.....	15
8.	Lovgrundlag.....	15
	Bilag 1. Definitioner.....	17
	Bilag 2. Layout af plantepas	18

1. Hvad kan du læse om i vejledningen

I vejledningen beskriver vi reglerne for, hvornår planter, planteprodukter og andre objekter skal forsynes med plantepas, og hvilke krav og forpligtelser, der skal være opfyldt af dig og din virksomhed for at kunne udstede plantepas. Vi viser konkrete eksempler på, hvordan et plantepas skal se ud, og hvordan det kan kombineres med en certificeringsmærkeseddel.

I vejledningen bruges begrebet "planter" som samlebetegnelse for planter, plantedele, læggekartofler og frø, medmindre der står andet.

Vejledningen retter sig til følgende grupper af operatører

- Producenter (gartnerier, planteskoler, frøvirksomheder, læggekartoffelproducenter)
- Omsættere af planter til erhvervsmæssig anvendelse
- Omsættere af planter til den endelige bruger (visse havecentre og andre detailbutikker, samt internetbutikker)
- Importører, som efterfølgende markedsfører det importerede i EU
- Sorterevirksomheder (læggekartofler) og andre operatører, som sælger, leverer eller på anden måde flytter planter, planteprodukter og andre objekter (f.x. jord og vækstmedier), der kan udgøre en plantesundhedsmæssig fare.

Du finder udvalgte definitioner i bilag 1.

Såfremt reglerne ændres, opdaterer vi vejledningen. Du kan følge med i ændringerne ved at abonnere på nyheder på Landbrugsstyrelsens hjemmeside¹. Du kan finde den senest opdaterede vejledning på vores hjemmeside².

Vejledningen omfatter ikke brugen af leverandørdokumenter, der er omfattet af reglerne i markedsdirektiverne, og retter sig mod kvaliteten af plantematerialet. Reglerne for brugen af leverandørdokumenter vil blive beskrevet i 'Vejledning om produktion og markedsføring af planter og planteprodukter mm'.

Hvis du er i tvivl om reglerne, kan du kontakte:

Planter

Telefon 33 95 80 00

E-mail planter@lbst.dk

Vejledningen gælder fra 5. maj 2021.

2. Plantepas og plantesundhed

Plantesundheden er meget vigtig for vores planteproduktion, skove, naturområder og beplantede områder og økosystemer i EU. Plantesundheden er truet af sygdomme og skadegørere, der er skadelige for planter og planteprodukter, og hvis risiko for indførsel til EU er stigende på grund af øget global handel og klimaændringer.

¹ Du kan abonnere på nyheder om planter her: <https://lbst.dk/abonner/>

² Du finder vores vejledninger her: <https://lbst.dk/virksomheder/gartneri/produktion-og-salg-i-eu/#c16101>

Med den nye plantesundhedsforordning, som trådte i kraft den 14. december 2019³, øges fokus på at forebygge og bekæmpe spredning af disse skadegørere. Et af værktøjerne er en opstramning i brugen af plantepas.

Alle planter til plantning, som flyttes mellem virksomheder (fx fra gartneri til omsætter eller fra omsætter til detailbutik) skal være forsynet med et plantepas. I visse tilfælde skal planterne også følges af et plantepas helt ud til den endelige forbruger. Plantepasset viser, at planterne eller planteprodukterne er under officiel kontrol på produktionsstedet, og gør det muligt at spore dem tilbage til producenten. Det kan være afgørende for at kunne finde tilbage til smittetilstanden, hvis man finder en plante angrebet af en karantæneskadegører, en skadegører omfattet af hasteforanstaltninger eller en reguleret ikke-karantæneskadegører (RNQP).

RNQP'ere er skadegørere, der forekommer på Unionens område og som hovedsageligt overføres via bestemte planter til plantning. Deres forekomst på de pågældende planter til plantning har uacceptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår den påtænkte anvendelse.

Med den nye forordning skærpes kravene til, hvad der skal forsynes med plantepas. Der stilles også nye krav til plantepasset layout, så plantepasoplysningerne kan findes samlet ét sted og sporbarheden af sendinger øges. På plantepasset bliver der samtidig mulighed for supplerende at anvende nye sporbarhedsteknikker, som QRkoder og strekkoder.

Det er afgørende for sporbarheden af planterne, at den krævede dokumentation gemmes i alle led i handelskæden fra producenten til virksomheden (anlægsgartneren, skovejeren, detailbutikken m), der køber planterne til erhvervsmæssig anvendelse (jf. afsnit 6).

2.1 Hvad er et plantepas?

Et plantepas er en officiel mærkeseddel, som viser, at planterne og planteprodukterne er underlagt officiel kontrol på produktionsstedet og fundet frie for EU-karantæneskadegørere og overholder tolerancerne for regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQP'ere). Lovgivningen lister omkring 170 karantæneskadegørere.

Plantepasset skal følge planter, planteprodukter og andre objekter, som flyttes mellem virksomheder inden for Unionens område. Den generelle regel er, at plantepasset bruges i alle de professionelle handelsled, men i visse tilfælde skal planterne også følges af plantepas helt ud til den endelige bruger. Salg til en anlægsgartner, en kirkegårdsgartner eller til en kommune, opfattes også som salg til en professionel operatør til erhvervsmæssig anvendelse.

2.2 Hvilke planter og planteprodukter skal have plantepas på?

Fra den 14. december 2019 er listen over planter og planteprodukter mm., der skal følges af et plantepas, ændret. Foruden at alle planter til plantning i de professionelle produktions- og handelsled er plantepaspligtige, er de gældende krav til produkter, der er plantepaspligtige fra plantesundhedsdirektivet overført til den nye lovgivning. Derudover er en række kvalitetsskadegørere fra markedsdirektiverne kopieret til listen over regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQP'er), hvor værtsplanterne skal forsynes med plantepas.

Ændringerne er især store for frø og læggekartofler. På frøområdet videreføres de gældende plantepaskrav i en vis udstrækning, det gælder lucerne, bederoer, bønne, løg, tomat m.m. Men for nogle arter udvides plantepaskravet. Det gælder blandt andet for nogle olie- og spindplanter, en række grønsagsarter, samt for ægte kastanje.

For læggekartofler videreføres de gældende krav for markedsført læggemateriale. Derudover skal der nu også sættes plantepas på avl, der transporteres til anden sorterervirksomhed, end avlerens egen, med henblik på certificering, som nævnt i afsnit 4.2.

³ Du finder Plantesundhedsforordningen 2016/3031 her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R2031&from=EN>

Du kan se listerne over planter og plantemateriale, der skal være forsynet med plantepas, i bilag 13 og 14 til gennemførelsesforordningen (EU) 2019/2072 til Plantesundhedsforordningen. Gennemførelsesforordningen med bilag er tilgængelig her:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2072&qid=1575967027413&from=EN>

Bilag 13 lister planter og plantemateriale, der skal være forsynet med plantepas ved flytning indenfor EU. Bilag 14 lister planter og plantemateriale, der skal være forsynet med plantepas ved flytning til beskyttede zoner i EU. Det gælder også planter til den endelige forbruger i de beskyttede zoner.

Hvorvidt en plante skal forsynes med plantepas afhænger af, om der er tale om salg til erhvervmæssig anvendelse, salg til den endelige bruger eller salg over internettet, samt hvilken skadegører, den er værtsplante for. For de fleste plantearter er der kun krav om plantepas ved salg til erhvervmæssig anvendelse, men for visse plantearter skal planterne også følges af et plantepas ved salg til den endelige forbruger. Det kan skyldes, at de er værtsplanter for særligt alvorlige karantæneskadegørere eller at de skal sælges til lande/områder, der er beskyttede zoner for en given skadegører. Ved internethandel gælder kravene om plantepas også ved salg til den endelige forbruger.

I det følgende finder du en nærmere beskrivelse af, hvornår en plante skal forsynes med plantepas efter de nye regler.

Salg til erhvervmæssig anvendelse og videresalg:

Alle planter til plantning (inkl. færdigvarer og læggekartofler, men bortset fra frø) skal følges af et plantepas, når de flyttes mellem virksomheder (dvs. til erhvervmæssig anvendelse inkl. videresalg).

For en række frøarter (olie- og spindplanter, foderplante- og bederoefrø, samt grønsagsfrø) vil der også blive krav om plantepas.

Supplerende skal nogle planter, planteprodukter og andre objekter (inkl. visse frøarter) fortsat være forsynet med plantepas jævnfør de nye regler, når de flyttes mellem virksomheder (til erhvervmæssig anvendelse). Det gælder plantedele og frugt af citrus med stilk og blade, samt træ af platan mm.

Salg til den endelige forbruger til ikke-professionel anvendelse:

Visse planter og planteprodukter skal følges af plantepas helt ud til den endelige forbruger, både ved internetsalg og ved andet salg, da de kan være værtsplanter for særligt alvorlige skadegørere, der er omfattet af beskyttet zone bestemmelser eller hasteforanstaltninger i EU. De er listet i bilag 14 til gennemførelsesforordningen, se link herover. Derudover findes der hasteforanstaltninger for en række skadegørere, der i visse tilfælde stiller krav om plantepas ved salg til den endelige forbruger.

Salg over internettet:

Ved internethandel gælder som udgangspunkt de samme regler om plantepas, som hvis planterne var til salg til erhvervmæssig anvendelse, **her gælder kravet dog også ved salg til den endelige forbruger**. Dermed skal alle handelenheder af planter være forsynet med plantepas.

Der er dog ikke krav om plantepas, hvis privatkunderne bestiller planterne online og derefter afhenter dem hos sælger eller underleverandør, eller hvis internetbutikken selv udbringer planterne og ikke benytter sig af fx et pakkefirma til levering.

For frø til den endelige forbruger er der alene krav om plantepas på ægte kartoffelfrø.

Intern flytning i virksomheden:

Der kræves ikke plantepas ved flytning af planter, planteprodukter og andre objekter inden for og mellem anlæg, der tilhører den samme registrerede operatør (samme CVR-nummer).

Flytning mellem en virksomheds afdelinger i forskellige EU-medlemslande kræver dog altid plantepas.

Der er ikke krav om plantepas ved kontraktavl af f.eks. frø, hvor frøet flyttes fra kontraktavler til frøvirksomhed, hvor frøet bliver renset, sorteret og certificeret.

Flytning mellem virksomheder:

Der kræves plantepas ved flytning af planter mellem virksomheder dvs. mellem anlæg, der tilhører forskellige registrerede operatører (forskellige CVR-numre). Det sikrer sporbarheden og dokumenterer, at planterne har været under plantesundhedskontrol og at kravene til plantesundhed er opfyldt.

Overgangsordning:

For planter, der var forsynet med plantepas og flyttet inden den 14. december 2019, er plantepassene fortsat gyldige indtil den 14. december 2023.

For produkter, hvor der den 14. december 2019 trådte nye krav til kontrol af plantesundheden under produktionen i kraft, og hvor disse krav er en forudsætning for at kunne udstede plantepas, vil de krav, som plantepasset attesterer opfyldt, ikke nødvendigvis være undersøgt i vækstsæsonen 2019. Det vil eksempelvis gælde for en række arter af olie- og spindplanter samt grønsagsfrø, der mødes af nye krav til RNQP'ere. Derfor er det i EU vedtaget, at sådant materiale, der er produceret før 14. december 2019 og ikke hidtil har været omfattet af krav om plantepas, herunder plantesundhedsmæssig avlskontrol, kunne omsættes uden plantepas indtil den 14. december 2020.

Er der derimod tale om produkter, der også hidtil har været omfattet af plantepaskrav, men hvor kravene er ændrede, kunne de fortsat forsynes med plantepas i perioden indtil 14. december 2020, som attestation af at planterne overholdt de gældende regler under produktionen.

Efter denne dato må der kun sættes plantepas på de produkter, der opfylder de nye regler. Materiale, der ikke opfylder reglerne, kan ikke omsættes efter den 14. december 2020.

2.3 Hvornår må planterne få plantepas?

Et plantepas må kun udstedes af godkendte operatører, der under virksomhedernes daglige tilsyn har efterset, at det, de producerer og markedsfører, overholder kravene til frihed for karantæneskadegørere, skadegørere omfattet af hasteforanstaltninger og regulerede ikke-karantæneskadegørere (eller overholder toleranceværdierne) samt eventuelle krav til beskyttede zoner, hvis operatøren leverer til disse. Der kan også være krav til produktionsstedet og de umiddelbare omgivelser. Landbrugsstyrelsen vil fortsat udføre officiel kontrol sideløbende med virksomhedens eget tilsyn.

For at du kan sikre dig, at kravene beskrevet i EU-lovgivningen er overholdt, skal din virksomhed råde over tilstrækkelige plantesundhedskompetencer hos de medarbejdere, der fører tilsyn og håndterer plantepas, samt være godkendt til at udstede plantepas, se afsnit 3.

Plantepasset skal udstedes og sættes på handelsenheden, inden planterne flyttes. Plantepasset bekræfter, at der ved den officielle kontrol og virksomhedernes tilsyn er konstateret, at handelsenheden på leveringstidspunktet overholder EU-kravene til frihed for karantæneskadegørere, regulerede ikke-karantæneskadegørere, skadegørere omfattet af hasteforanstaltninger herunder eventuelle krav til beskyttede zoner.

Læs om kravene vedr. fortrykte plantepas på pletter mm. i tilfælde, hvor plantepasset ikke skal indeholde sporbarhedskode, i afsnit 5.

I bilag til gennemførelsesforordning til Plantesundhedsforordningen kan du se, hvilke krav der stilles, for at planter og plantemateriale må forsynes med et plantepas ved flytning indenfor EU og ved flytning til og indenfor beskyttede zoner i EU:

Bilag 2. Listen over karantæneskadegørere

Bilag 3. Listen over beskyttede zoner (pz) i EU og pz-karantæneskadegørere

Bilag 4. Listen over regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQPere) og de omfattede værtplanter Bilag

5. De særlige krav, der skal sikre frihed for RNQPere på specifikke planter.

Bemærk for frø, læggekartofler, vinplanter, formeringsmateriale af pryddplanter, grønsagsplanter og frugtplanter, samt frugtplanter og grønsagsplanter beskrives de særlige krav også i markedsdirektiverne.

Disse krav trådte i kraft 1. juni 2020

Bilag 8. De særlige krav planterne/plantematerialet skal opfylde for at kunne forsynes med plantepas.

Bilag 9. Planter, der ikke må indføres i de beskyttede zoner.

Bilag 10. De særlige krav planterne/plantematerialet skal opfylde for at kunne forsynes med plantepas ved salg til beskyttede zoner (pz) i EU.

Bilag 13. Plantepaspligtige planter.

Bilag 14. Krav om plantepas til beskyttede zoner.

Særligt for importerede varer.

Med de nye krav kan importerede sendinger af planter efter afsluttet importkontrol kun flyttes med en certificeret kopi af plantesundhedscertifikatet, som alternativt til at udstede et plantepas, inden for importlandets grænser. Skal planterne flyttes fra importlandet til en anden medlemsstat, skal handelsenheden forsynes med et plantepas i importlandet.

3. Hvem må udstede plantepas?

Virksomheder og personer, der har søgt om og har fået godkendelse af Landbrugsstyrelsen til at udstede plantepas, kan udstede og forsyne planter med plantepas. Plantepasset skal principgodkendes af styrelsen som en del af godkendelsesproceduren.

Hvis du ikke producerer, men alene videresælger planter mm, som skal forsynes med plantepas, skal du sørge for, at hver handelsenhed er forsynet med plantepas. Det betyder, at hvis du opdeler handelsenheder i to eller flere nye handelsenheder skal du udstede plantepas til hver af de nye handelsenheder. Alternativt skal du sørge for at få din leverandør til at forsyne de salgsklare enkelte handelsenheder med plantepas.

For at kunne udstede og forsyne planter med plantepas skal du opfylde en række krav (kompetencekrav), som beskrevet i kapitel 3.1. Kravene vil blive uddybet og offentliggjort på Landbrugsstyrelsens hjemmeside, når de er på plads.

3.1 Krav til operatøren og godkendelse af plantepas

Godkendelse

Den nye plantesundhedsforordning stiller krav til operatørers viden om skadegørere mm. og fastlægger kriterier, som skal opfyldes, for at operatører kan godkendes til at udstede plantepas⁴.

Kravene til operatørers kompetencer skulle være trådt i kraft fra den 14. december 2019, men der er vedtaget en overgangsordning på et år. Dermed havde du indtil den 14. december 2020 til at tilegne dig de nødvendige plantesundhedskompetencer og dokumentere dette, så du også er godkendt til at udstede plantepas efter den 14. december 2020. I denne periode skulle du også udarbejde en handlingsplan, der beskriver, hvad du vil gøre i tilfælde af fund af en af de regulerede planteskadegørere. Overgangsordningen gælder for såvel nye som for allerede godkendte plantepasudstedere. Læs mere i underafsnittet "Operatørernes plantesundhedskompetencer og forpligtelser".

Hvis du ikke allerede er godkendt til at udstede plantepas, skal du ansøge om godkendelse ved at udfylde og indsende blanketten "Ansøgning om godkendelse af plantepas". Du finder blanketten på Landbrugsstyrelsens hjemmeside⁵. Ansøgningen skal være vedlagt skitse af det plantepas-format, du vil anvende.

⁴ Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 89. Du finder forordningen her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R2031&from=PT>

⁵ Du finder blanketten på <https://lbtst.dk/virksomheder/gartneri/produktion-og-salg-i-eu/#c28411>

Allerede registrerede plantepasudstedere skal også indsende et eksempel på det nye format af deres plantepas til planter@lbst.dk, så det kan bekræftes, at plantepasset overholder det nye format. Hvis der anvendes flere formater, skal de oplyse, hvor de enkelte formater anvendes.

For læggekartofler, der påsættes det kombinerede plantepas-certificeringsmærke, forventes det, at leverandøren af software til tryk sikrer Landbrugsstyrelsens godkendelse af formatet.

Der vil være nye grupper af operatører, som bliver omfattet af kravene om plantepas, når listen over plantepaspligtige planter ændres. Listen udvides bl.a. med flere frøarter, samt alle planter til plantning solgt over internettet – også til den endelige forbruger. Dermed kan flere frøvirksomheder og internetbutikker få behov for at blive godkendt til at udstede plantepas og udbygge og dokumentere deres plantesundhedskompetencer.

Operatørernes plantesundhedskompetencer og forpligtelser

For at Landbrugsstyrelsen kan godkende din virksomhed til at udstede plantepas, skal de medarbejdere, der betros til at udføre dagligt tilsyn og udstede plantepas være i besiddelse af den nødvendige viden om karantæneskadegørere, beskyttet zone-karantæneskadegørere, skadegørere omfattet af hasteforanstaltninger og EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere. De relevante medarbejdere skal have viden om tegn på forekomst, symptomer på skadegørere og midler til at forhindre forekomst og spredning. Derudover skal du have systemer og procedurer i virksomheden, der sikrer sporbarhed ved flytning af planter og planteprodukter, som det også er tilfældet i dag.

Du skal sikre passende uddannelse af det personale, der er involveret i undersøgelser i forbindelse med udstedelse af plantepas, så de besidder den nødvendige viden til at kunne foretage disse undersøgelser⁶.

Du skal også kunne dokumentere, at kravene til kompetencer i virksomheden er opfyldte (se næste afsnit), at den ansvarlige for plantepas i virksomheden har adgang til de nyeste regler på området og du skal have en handlingsplan i tilfælde af behov for at anmelde udbrud af karantæneskadegørere og RNQP planteskadegørere.

Du skal opbevare relevant dokumentation for undersøgelser for skadegørere og dokumentation i forhold til at sikre sporbarhed (se næste afsnit, samt afsnit 6).

Når kravene til plantesundhedskompetencer er endeligt beskrevet, vil Landbrugsstyrelsen orientere nærmere om det.

Dokumentation for operatørers plantesundhedskompetencer

Landbrugsstyrelsen har udarbejdet et IT-program ("e-Dokumentation om plantepas"), der gennemgår en række centrale emner i forhold til reglerne for plantepasudstedelsen og den praktiske håndtering. Programmet finder du her: <https://lbt.dk/virksomheder/gartneri/ny-plantgesundhedslovgivning/e-dokumentation-om-plantepas/>. I forbindelse med gennemgangen skal du svare på en række spørgsmål, som giver dig mulighed for at vurdere dit vidensniveau på området. Dokumentation for besvarelsen skal printes ud og fremvises til en af Landbrugsstyrelsens kontrollører på forespørgsel. Tilsvarende indsendes en kopi til Landbrugsstyrelsen, hvor den vil blive registreret på din sag som dokumentation. Besvarelsen vil blive gennemgået i forbindelse med en avls- eller omsætningskontrol, hvor der også vil blive lejlighed til at drøfte andre relevante emner i forbindelse med plantesundhed. Dokumentation og viden skulle være på plads senest den 14. december 2020, hvis du fortsat skulle være godkendt til at udstede plantepas efter den 14. december 2020.

Dokumentation for gennemført "e-Dokumentation om plantepas" (samt handlingsplanen) skal kunne fremvises ved første avls- og omsætningsbesøg efter den 14. december 2020. Hvis de nye krav ikke er på plads ved det første ordinære kontrolbesøg efter d. 14. december 2020, kan det udløse et ekstra kontrolbesøg.

Hvis du ikke har adgang til internettet, kan du kontakte Landbrugsstyrelsen, så sender vi en printet version, som du kan udfylde og returnere.

Forpligtelser i forbindelse med sporbarhed og tilbagetrækning af partier

Du skal opbevare dokumentation, der kan sikre sporbarheden af et givent planteparti i 3 år. Kravet retter sig både mod producenter af planter, omsættere af planter og virksomheder, der køber plantepaspligtige planter til erhvervsmæssig anvendelse, læs mere i afsnit 6.

Hvis der findes EU-karantæneskadegørere eller skadegørere omfattet af hasteforanstaltninger i et parti planter, som du har videresolgt, er det dit ansvar at underrette de personer i handelskæden, der har modtaget planterne og informere dem om, hvad de skal gøre for at undgå yderligere spredning af skadegøreren.

Forpligtelser til at have en handlingsplan

Hvis din virksomhed finder særligt alvorlige skadegørere i produktionen, skal du have en konkret plan for, hvordan du vil håndtere fundet for at undgå yderligere spredning. Denne plan kaldes for en handlingsplan, og skal i fremtiden kunne fremvises, når Landbrugsstyrelsen kommer på kontrolbesøg i din virksomhed. Landbrugstyrelsen har udarbejdet en skabelon, som alle plantepasudstedende virksomheder kan benytte sig af til udarbejdelse af handlingsplanen.

Det er dit ansvar, at der er udarbejdet en handlingsplan til brug ved fund af særligt alvorlige skadegørere, at planen løbende opdateres og at medarbejdere informeres om planen. Under Landbrugsstyrelsens kontrolbesøg, vil gennemgang af handlingsplanen indgå som en del af kontrollen.

Du har altid pligt til at anmelde fund eller mistanke om fund af de nævnte planteskadegørere til Landbrugsstyrelsen.

Kontrol

Landbrugsstyrelsen gennemfører en risikobaseret kontrol, der er tilpasset din virksomheds aktiviteter. Vi kontrollerer din virksomhed minimum en gang om året, hvis du er godkendt til at udstede plantepas. Ved kontrollen vurderer vi også, om de nødvendige plantesundhedskompetencer er tilstede, at der foreligger en handlingsplan og at kravene til dokumentation overholdes.

Særligt for frø:

Udover den ovenfor beskrevne kontrol gælder der følgende for plantepaspligtige frøarter:

Plantesundhedsmæssig kontrol, der er grundlaget for udstedelse af plantepas, er ikke en del af frøcertificeringskontrollen og skal udføres særskilt af enten operatøren eller Landbrugsstyrelsen. Officiel plantesundhedsmæssig kontrol skal altid rekvireres hos Landbrugsstyrelsen.

For nogle plantepaspligtige frøarter, som fx markfrø- og grønsagsfrøarter, gælder det, at virksomheden i mange tilfælde må udføre kontrollen selv, såkaldt egenkontrol, under officielt tilsyn, dvs. virksomheden vil få kontrolbesøg af Landbrugsstyrelsen. Landbrugsstyrelsen udfører således en stikprøvekontrol på de kontrolopgaver virksomheden selv udfører. Vær dog opmærksom på, at der kan være krav om, at laboratorieanalyse skal ske på en officielt udtaget frøprøve på et officielt plantesundhedslaboratorium.

Frøarter, der kan angribes af karantæneskadegørere eller er omfattet af hasteforanstaltninger, som fx tomatskrumpevirus, skal altid kontrolleres officielt, dvs. af Landbrugsstyrelsen.

Bilag 3 del A lister de arter, hvor der er krav om plantepas, når der handles med frø. Producerer virksomheden en af de listede arter skal virksomheden følge de krav, der er anført i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV, V, XIII og XIV⁶.

Bilag 3 del B lister de arter, hvor der er krav om det særlige plantepas til beskyttet zone, når der leveres frø til bestemte områder i EU. Producerer virksomheden en af de listede arter, skal virksomheden følge de krav, der er anført i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag X. Vær opmærksom på, at al kontrol i forbindelse med udstedelse af plantepas til beskyttet zone skal være officiel og rekvireres ved Landbrugsstyrelsen for avlskontrol og officiel prøvetagning eller ved Fødevarestyrelsen for laboratoriekontrol.

4. Hvordan skal plantepasset se ud?

Med den nye plantesundhedsforordning får vi et mere ensartet og enkelt layout på plantepas. Der bliver krav om, at plantepasset skal være forsynet med Unionens flag, og krav til hvilke oplysninger der skal være på plantepasset, rækkefølgen af oplysningerne og at oplysningerne i to af plantepas-typerne (model A og B (uden certificeringsoplysninger) skal markeres med et bogstav.

Med den nye ensretning af layout øges sporbarheden af sendinger. Samtidig får du mulighed for at anvende nye sporbarhedsteknikker som QR-koder og strekkoder på plantepasset⁷.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1587477056904&uri=CELEX:32019R2072>

⁷ Du finder Kommissionens gennemførelsesforordning om formatspecifikationer for plantepasset her: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2017/2313/oj?locale=da

4.1 Form og indhold

Plantepasset skal være rektangulært eller kvadratisk, og oplysningerne skal være indrammet eller stå tydeligt adskilt fra andre oplysninger på etiketten. Plantepasset skal være synligt, og det vil være op til virksomheden at vælge skriftstørrelse og -type, så længe det er læsbart og uudviskeligt.

Plantepasset skal være forsynet med Unionens flag:

Flaget skal være trykt i farve (blåt med gule stjerner) eller i sort-hvid med enten hvide stjerner på sort baggrund eller omvendt.

Du finder link til flaget her: https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/flag_da

I bilag 2 kan du se, hvilke oplysninger plantepasset skal indeholde og du kan se modeller for, hvordan et plantepas kan udformes.

En sending kan bestå af flere partier, der igen er fordelt på flere handelsenheder. F.eks et parti potteroser fordelt på 3 cc-containerer (dvs 3 handelsenheder). Hver handelsenhed skal bære et plantepas, jf Plantesundhedsforordningens art. 88 herunder.

Hvis en handelsenhed er sammensat af flere slægter/arter, er det tilladt at angive flere botaniske navne på samme plantepas, så længe de krævede oplysninger kan relateres entydigt til de enkelte slægter/arter og oprindelse. Et parti kan omfatte flere handelsenheder: cc-containerer, sække, kasser, der indeholder samme slægt/art eller kombination af planter. Handelsenheden kan ikke omfatte flere cc-containerer, sække, kasser.

Plantesundhedsforordningens art. 88.

De pågældende professionelle opretrører anbringer et plantepas på handelsenheden af planter, planterprodukter og andre objekter, inden de flyttes inden for Unionens område.....hvis sådanne planter, planteprodukter eller andre objekter flyttes i en pakke, et bundt eller en beholder, anbringes plantepasset på denne pakke, dette bundt eller denne beholder.

Ligeledes gælder, at for godkendt men endnu ikke certificeret avl af læggekartofler, der flyttes fra avler til sorterervirksomhed, er det tilladt at angive samtlige de høstnumre på ét plantepas, som transporten omfatter.

Planters skift af oprindelse

Planter kan skifte oprindelse fra udenlandske til danske, hvis de har været i aktiv vækst i den danske virksomhed i en given periode, så evt. skadegørere kan nå at udvikle symptomer og at Landbrugsstyrelsen har udført avlskontrol af planterne. Som hovedregel vil skift af oprindelse ikke kunne ske hurtigere end angivet her:

Planter dyrket i væksthuse: 1 måned for urteagtige planter
3 måneder for træagtige planter (f.eks. citrus)
Planter dyrket på friland: 4 måneder.

4.2 Plantepas og følgedokumentation

Plantepasset kan indgå som en del af følgesedlen, leverandørdokumentet eller anden dokumentation, der følger handelsenheden, **forudsat** plantepasformatet overholdes, er tydeligt afgrænset fra andre informationer **og** sidder på handelsenheden. I det plantepasset skal sidde på handelsenheden kan dokumentationen ikke indeholde flere plantepas. Det er altså ikke tilstrækkeligt, at følgedokumentation med plantepas sendes og opbevares separat.

4.3 Plantepas og certificeringsmærker

For certificerede læggekartofler og arter af frø, som skal følges af et plantepas ved flytning, er det et krav, at plantepasset og EU-certificeringsmærkesedlen kombineres. Det samme gælder for certificerede planter. I bilag 2, del C og D, kan du se modeller for, hvordan plantepas og certificeringsmærkesedlen kan kombineres.

Du skal være opmærksom på, at ved kombination af plantepasoplysninger og certificeringsoplysninger for frø og læggekartofler skal plantepassetes farve svare til certificeringskategoriens farve, jævnfør de gældende regler for certificering af frø og læggekartofler. Farverne fremgår af bekendtgørelserne om handel med frø hhv. læggekartofler⁸. EU logoet på plantepasset skal enten være i EU's officielle flag-farver eller i sort/hvid.

Ved OECD certificering kan mærkesedlen ikke kombineres med plantepasset. Her skal plantepasset påsættes, som et separat plantepas. Det gælder også importeret frø mærket med OECD mærkesedler, hvor det medfølgende plantesundhedscertifikat skal erstattes af et plantepas ved handel i EU.

Ved flytning af avlskontrollerede læggekartofler som råvare fra en avler til en sorterevirksomhed, der ikke er avlerens egen, skal avlen følges af et plantepas. Dette plantepas kan ikke være kombineret med et certificeringsmærke.

Bemærk at herkomstpligtigt materiale ikke er omfattet af kravet om kombination af plantepas og certificeringsoplysninger. Derfor skal de to sæt af oplysninger holdes adskilt og for selve plantepasset vælges formatet præsenteret i modellerne Del A eller Del B i Bilag 2.

5. Hvor skal plantepasset placeres?

Plantepasset skal anbringes på handelsenheden inden flytningen inden for Unionens område. Hvis planterne eller planteprodukterne flyttes i pakker, bundter, sække, cc-containere eller andre beholdere, skal plantepasset sættes på pakkerne, bundterne eller beholderne. Plantepasset skal udfyldes inden flytningen. For frø og læggekartofler gælder dog, at enheden lukkes og forsegles i forbindelse med påsætning af plantepas og certificeringsmærke.

I tilfælde af at handelsenheden indeholder flere planterarter eller planteslægter, kan alle de botaniske navne anføres i et og samme plantepas, der anbringes på handelsenheden, forudsat sporbarheden er entydig for de nævnte botaniske navne.

I visse tilfælde kan der være behov for at angive familie-navnet. Det er eksempelvis aktuelt, når der sælges hele bakker af blandinger af kaktus eller sukkulenter. Her vil det være tilladt at angive familie-navnet 'Cactaceae' / 'Crassulaceae'.

Hvis planterne afsættes som færdigvarer, dvs planter, der er parate til salg til den endelige forbruger uden yderligere dyrkning (f.eks. færdige potteplanter), kan der også anbringes fortrykte plantepas på hver enkelt plante, forudsat der ikke skal sporbarhedskode på. De fortrykte potter tages imidlertid i brug fra start og attesterer dermed ikke, at der er foretaget en nøje plantesundhedsmæssig undersøgelse af planterne inden omsætning. Derudover kan de være svære eller umulige at se individuelt, når enkeltplanterne pakkes sammen til en handelsenhed. Derfor skal handelsenheden også udstyres med et (samle-)plantepas på leveringstidspunktet. Fortrykte plantepas på potter er kun en mulighed, når planten er færdigpakket til den endelige forbruger og ikke kræver sporbarhedskode.

⁸ Du finder bekendtgørelserne her: <https://lbst.dk/virksomheder/froe-og-korn/lovgrundlag/love-og-bekendtgørelser-om-froe-og-korn/>

<https://lbst.dk/landbrug/planteavl/kartofler/lovgrundlag/>

Bemærk, der kræves ikke sporbarhedskode på planter, der er beregnet til den endelige bruger, medmindre de er til beskyttede zoner.

Fra den 31. december 2021 vil det dog også være krav om sporbarhedskode på følgende plantearter- /slægter:

- *Solanum tuberosum* - kartoffel
- *Citrus* - citrus
- *Coffea* - kaffe
- *Lavandula dentate* – tandet lavendel
- *Nerum oleander* - nerie
- *Olea europea* - oliven
- *Polygala myrtifolia*. - myrtemælkeurt
- *Prunus dulcis* - mandel

Jf. gennemførelsesforordning (EU) 2020/1770.

Kartoffel og citrus-arter angribes nemt af en lang række alvorlige skadegørere, mens de øvrige 6 listede plantearter er højrisikoværtplanter for bakterien *Xylella fastidiosa*.

Hvis planterne anbringes i plastikposer, der er fortrykte med plantepas mm. er det ikke nødvendigt også at sætte et plantepas på handelsenheden. Det skyldes, at plastikposen sættes på til slut, og dermed kan attestere, at de plantesundhedsmæssige krav til planten er overholdt.

6. Hvilke oplysninger og hvor længe skal dokumentation opbevares?

Når du udsteder et plantepas, videresælger planter med plantepas eller køber planter med plantepas til din virksomhed til erhvervmæssig anvendelse, skal du gemme oplysningerne fra plantepasset. Du behøver ikke gemme selve plantepasset, men skal blot sikre at de krævede oplysninger er gemt. Indgår oplysningerne eksempelvis i en faktura eller anden følgedokumentation er det nok at gemme denne dokumentation. Kort om kravene til de enkelte grupper:

For virksomheder, der udsteder et plantepas, skal dokumentation om følgende gemmes i minimum 3 år for at sikre sporbarheden:

1. Oplysninger om operatøren, som har leveret handelsenheden, hvis du ikke selv har produceret handelsenheden.
2. Oplysninger om den operatør, som du har leveret handelsenheden til.
3. De oplysninger, som plantepasset indeholder.

Opdeler du handelsenheder i to eller flere nye handelsenheder, skal du også gemme det oprindelige/erstattede plantepas eller gemme oplysningerne derfra i minimum 3 år.

Tilsvarende skal den dokumentation, du har fået i forbindelse med undersøgelser, gemmes i 3 år. Det kan eksempelvis være resultatet af laboratorieanalyser, udtaget ved mistanke om karantæneskadegørere eller regulerede ikke-karantæneskadegørere.

Hvis plantepasset på en enhed ikke overholder kravene og ugyldiggøres, skal det fjernes fra enheden og det ugyldiggjorte plantepas eller oplysningerne på det opbevares i minimum 3 år.

For virksomheder, der ikke har behov for at udstede plantepas, men alene omsætter partier, der ikke skal splittes op og allerede er forsynet med plantepas, er det tilstrækkeligt at opbevare dokumentation for køb og salg (dvs. pkt. 1 og 2 herover).

Professionelle operatører, der modtager plantemateriale fulgt af plantepas. f.eks. anlægsgartnere, landmænd, skovejere m.fl skal også opbevare oplysningerne i 3 år. Dermed skal en landmand, der modtager et parti frø, gemme mærkningen på sækkene, hvis oplysningerne ikke står i følgedokumentationen. For en gartner, der modtager et parti stiklinger, vil disse oplysninger ofte fremgå af fakturaen.

7. Hvordan erstattes et plantepas?

Hvis en handelsenhed af plantepaspligtige planter, planteprodukter og andre objekter opdeles i to eller flere nye handelsenheder, skal du udstede et nyt plantepas for hver af de nye handelsenheder efter opdeling, forudsat at du overholder de sporbarhedskrav, der er beskrevet i afsnit 6 og at planternes plantesundhedsmæssige status fortsat tillader det.

Ved erstatning af plantepas skal du opbevare det erstattede plantepas eller indholdet heraf i mindst 3 år, som beskrevet herover.

8. Lovgrundlag

Vejledningens beskrivelse af kravene til plantepas har følgende hjemmel:

Plantesundhedsforordning 2016/3031 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R2031>: artikel 69 og artikel 78-95.

Krav til plantepasformat er beskrevet i <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32017R2313>

Gennemførelsesforordningen til Plantesundhedsforordningen med bilag: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2072&qid=1575967027413&from=EN>

Her kan du se, hvilke krav der stilles, for at planter og plantemateriale må forsynes med et plantepas ved flytning indenfor EU og ved flytning til og indenfor beskyttede zoner i EU, samt hvilke planter og plantemateriale, der er omfattet:

Bilag 2. Listen over karantæneskadegørere

Bilag 3. Listen over beskyttede zoner (pz) i EU og pz-karantæneskadegørere

Bilag 4. Listen over regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQPere) og de omfattede værtplanter

Bilag 5. De særlige krav, der skal sikre frihed for RNQPere på specifikke planter.

Bemærk for frugtplanter og vinplanter er de særlige krav beskrevet i bilag til markedsdirektiverne og træder først i kraft den 1. juni 2020.

Bilag 8. De særlige krav planterne/plantematerialet skal opfylde for at kunne forsynes med plantepas.

Bilag 9. Planter forbudt indførsel i beskyttede zoner.

Bilag 10. De særlige krav planterne/plantematerialet skal opfylde for at kunne forsynes med plantepas ved salg til beskyttede zoner (pz) i EU.

Bilag 13 Lister planter og plantemateriale, der skal være forsynet med plantepas ved flytning indenfor EU.

Bilag 14 Lister planter og plantemateriale, der skal være forsynet med plantepas ved flytning til beskyttede zoner i EU.

For straf og sanktioner ved manglende efterlevelse af kravene henvises til de til enhver tid gældende bekendtgørelser om planter og planteprodukter m.v., avl m.v. af kartofler, markfrø, grønsagsfrø og skovfrø og –planter⁹.

Krav om sporbarhedskode ved typer og arter af planter, der ikke er undtaget ved salg til den endelige forbruger findes her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1770&from=EN>

⁹ Du finder de til enhver tid gældende bekendtgørelse om planter og planteprodukter, i bekendtgørelse om avl m.v af kartofler, bekendtgørelse om markfrø, bekendtgørelse om grønsagsfrø og bekendtgørelse om skovfrø og –planter her: <https://lbst.dk/>.

Bilag 1. Definitioner

”Planter”: levende planter og følgende plantedele:

- a) Frø i botanisk forstand, bortset fra frø, som ikke er bestemt til brug til udsæd
- b) Frugter i botanisk forstand
- c) Grøntsager
- d) Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stoloner
- e) Skud, stængler og udløbere
- f) Afskårne blomster
- g) Grene med eller uden løv
- h) Fældede træer med løv
- i) Blade, løv
- j) Plantevækstskulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering
- k) Levende pollen og sporer
- l) Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podekviste og podninger

”Planter til plantning”: planter, som er bestemt til at forblive plantet, blive plantet eller blive genplantet. Det omfatter eksempelvis også rullegræs, akvarieplanter og mos.

”Planteprodukter”: produkter af vegetabilsk oprindelse, som kan udgøre en risiko for spredning af karantæneskadegørere.

”Andet objekt”: materiale eller objekt, bortset fra planter og planteprodukter, med hvilket der kan indslæbes eller spredes skadegørere, fx jord eller vækstmedier.

”Registreret operatør”: en professionel operatør, der indfører eller flytter planter, planteprodukter og andre objekter for hvilke, der kræves et plantesundhedscertifikat eller et plantepas og er registreret hos Landbrugsstyrelsen med denne aktivitet.

Eksempel: Dette kan være en salgsorganisation, der omsætter/flytter planter i enheder, der allerede er korrekt mærket med plantepas, og ikke har brug for at udstede plantepas.

”Godkendt operatør”: en registreret operatør, som af Landbrugsstyrelsen er godkendt til at udstede plantepas.

Eksempel: Dette kan være en producent af planter eller en salgsorganisation, der har behov for at sætte plantepas på handelsenheder.

”Parti”: et antal enheder af samme vare, som er kendetegnet ved ensartethed med hensyn til sammensætning, oprindelse og andre relevante elementer,

”Handelsenhed”: den mindste kommercielle enhed eller anden brugbar enhed, der er anvendelig i det relevante afsætningsled, og som kan være en delmængde af eller et helt parti.

Eksempel: En handelsenhed kan være en bakke med Chrysanthemum-planter eller en hel cc-container med Chrysanthemum planter. Det kan være en gitterkasse af barrods bølgeplanter til hæk eller et enkelt bundt, der sælges som en enhed til et havecenter.

”Endelig bruger”: enhver person, der ikke handler som led i sin handelsmæssige eller erhvervmæssige virksomhed, og som erhverver planter eller planteprodukter til eget brug.

Eksempel – Når en borger køber en plante til haven, er det til eget brug og borgeren er dermed den endelige bruger. En anlægsgartner, der køber planter til at anlægge en borgers have, gør det som led i sin handelsmæssige virksomhed og anlægsgartneren er dermed ikke en endelig bruger.

”Sporbarhedskode”: en bogstav- tal- eller bogstav- og talkode, der identificerer en sending, et parti eller en handelsenhed, og som anvendes til sporbarhedsformål, herunder koder, der henviser til et parti, et hold, en serie, en produktionsdato eller dokumenter fra professionelle operatører.

”Beskyttede zoner”: hvis en karantæneskadegører forekommer på Unionens område, men ikke forekommer på en medlemsstat område eller en del deraf og ikke er en EU-karantæneskadegører, kan Kommissionen efter anmodning fra medlemslandet anerkende dette medlemslands område eller en del deraf som en beskyttet zone (pz – protected zone) for den aktuelle beskyttede zone-karantæneskadegører. Hvis et andet medlemsland vil afsætte værtplanter til den beskyttede zone, skal det af plantepasset fremgå, at planterne opfylder kravene for indførsel i den beskyttede zone.

”Handlingsplan”: en handlingsplan er en plan, som trin-for-trin beskriver, hvad virksomheden skal gøre, hvis der er fund eller mistanke om fund af en særlig alvorlig planteskadegører. Det er et krav, at virksomheder har udarbejdet en handlingsplan. Handlingsplanen skal være tilgængelig for alle virksomhedens medarbejdere. Landbrugsstyrelsen har i samarbejde med brancheorganisationer og rådgivningstjenester udarbejdet en skabelon til en handlingsplan, der bl.a. indeholder punkter, som minimum skal inkluderes i virksomhedens handlingsplan. Du finder skabelonen her: <https://lbst.dk/virksomheder/gartneri/ny-plant sundhedslovgivning/e-dokumentation-om-plantepas/#c67971>.

”Egenkontrol”: den kontrol virksomheden udfører på sin egen produktion i form af en avlskontrol eller laboratoriekontrol, jf. bilag 3 og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV, V, XIII og XIV. Egenkontrol skal dokumenteres i f.eks. et skema hvor det er angivet hvornår, af hvem og på hvad kontrollen er udført samt om det kontrollerede var i orden. Egenkontrol udføres under Landbrugsstyrelsens tilsyn, som kan være en risikobaseret kontrol eller en stikprøvekontrol afhængig af artsgruppen. Egenkontrol er relevant for frøarter af markfrø og grønsagsfrø.

Bilag 2. Layout af plantepas

Tekniske specifikationer: Størrelse på plantepassene, anvendelse af kantlinje, elementernes størrelse i forhold til hinanden og de skrifttyper, der er anvendt i modellerne, er blot eksempler.

Unionens flag skal være trykt i farve eller sort-hvid med enten hvide stjerner på sort baggrund eller omvendt.

Link til EU-flaget: https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/flag_da

- 1) Ordene ”Plantepas/Plant passport” på dansk og engelsk, adskilt af en skråstreg. Er plantepasset til en beskyttet zone, skal det i stedet indeholde ordene ”Plantepas-PZ/Plant passport-PZ”. Det er tilladt kun at angive den engelske version.
- 2) Botanisk(e) navn(e) (latinske navn(e) eller taksonomisk gruppe, eventuelt sortsnavn for den eller de pågældende planter eller planteprodukter. For andre objekter skal i givet fald angives navn. Denne oplysning skal angives med bogstavet ”A” foran.
- 3) Medlemsstaten (iso-landekoden), hvor operatøren, som udsteder plantepasset, er registreret. Denne oplysning skal angives med bogstavet ”B” foran.
- 4) Registreringsnummer for operatøren, som udsteder plantepasset.
- 5) Sporbarhedskode, som er en bogstav-, tal- eller bogstav- og talkode, der identificerer handelsenheden. Bemærk dog, at sporbarhedskoder ikke er et krav, hvis planterne er behandlet på en sådan måde, at de er klar til salg til den endelige forbruger uden yderligere behandling, og der samtidig ingen risici er for spredning af EU-karantæneskadegører. Denne oplysning skal angives med bogstavet ”C”.

Fra den 31. december 2021 gælder undtagelsen dog ikke risikokulturerne listet i afsnit 5.

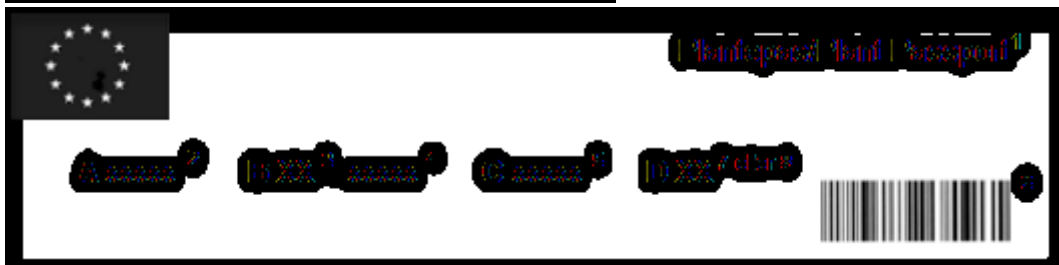
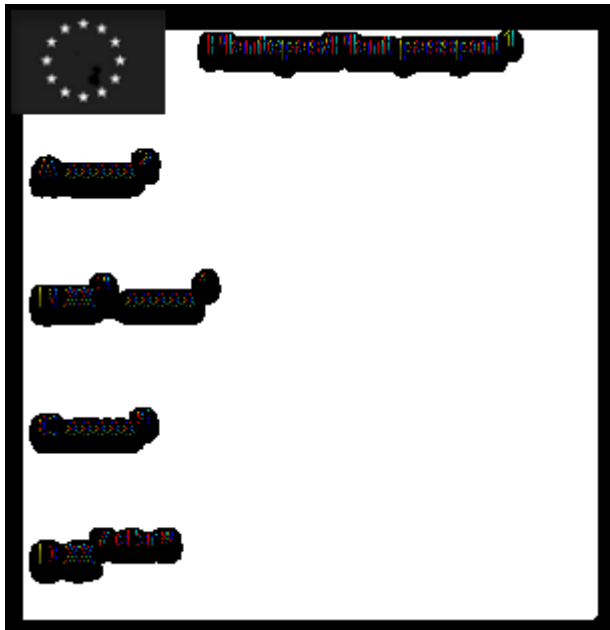
- 6) Hvis man ønsker det: strekkode, QR-kode, hologram eller chip, som supplement til sporbarhedskoden. Denne oplysning skal angives med bogstavet "C" foran.
- 7) Oprindelsesmedlemsstaten/-erne. Iso-landekoden angives med bogstavet "D"* foran.
- 8) Har planterne, planteproduktet eller andet objekt oprindelse i et tredjeland, skal oprindelsestredjelandet i stedet angives med bogstavet "D" foran*.
- 9) Er plantepasset til en beskyttet zone, skal videnskabeligt navn (latinsk navn) eller EPPO kode for den eller de beskyttede zone-skadegørere angives.¹⁰
- 10) De krævede oplysninger i forhold til certificeringsordningen (fastlagt i de enkelte markedsdirektiver for formeringsmateriale af såsæd og læggekartofler, olie- og spindplanter, foder- og bederoefrø, vinplanter og frugtplanter-det omfatter ikke herkomstpligtigt materiale).

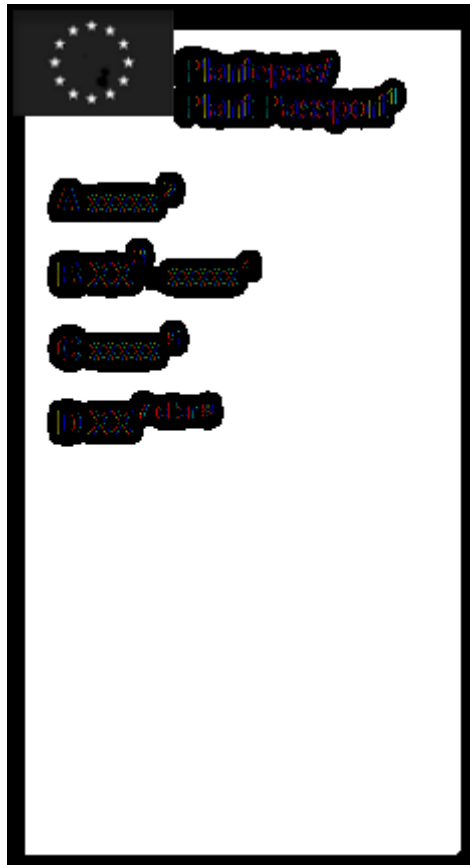
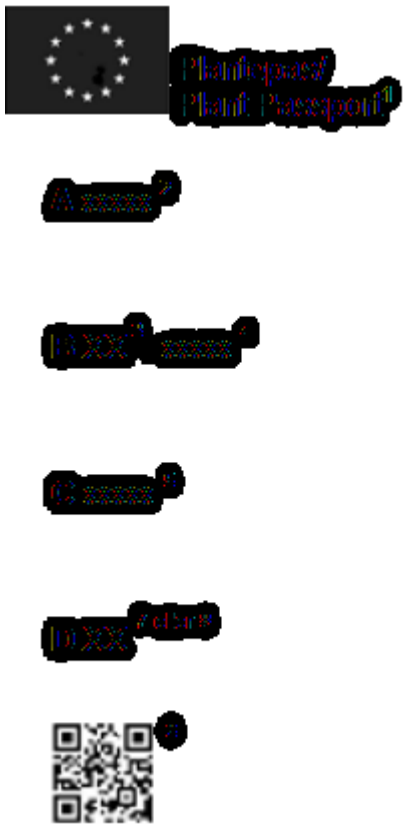
Ovennævnte nummerering benyttes på de plantepas, der ikke er kombineret med certificeringsmærkesedler, se eksemplerne i det følgende.

*Planter kan skifte oprindelse, hvis de har været dyrket i en anden virksomhed i en længere periode og været udsat for planteskadegørere/sygdomme her. Læs mere i afsnit 4.1.

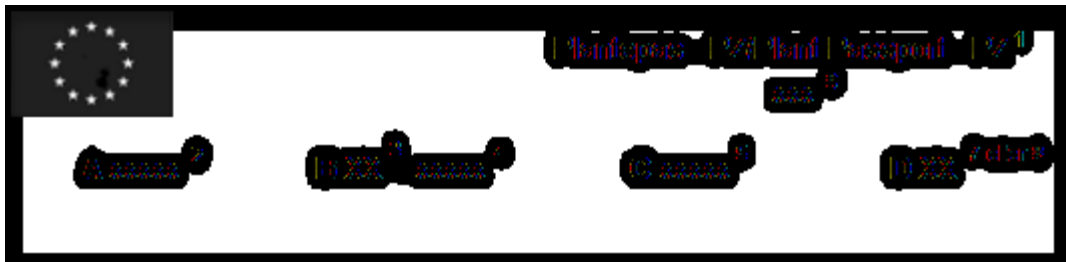
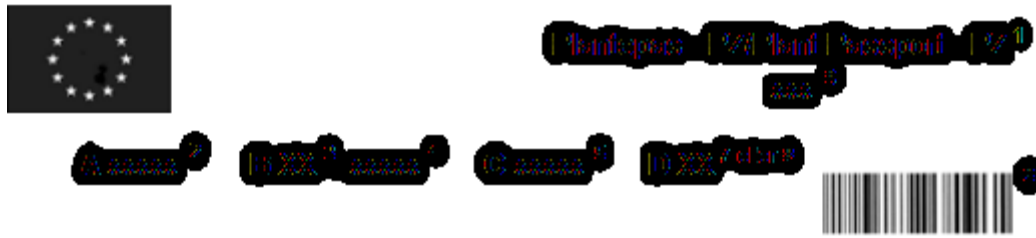
¹⁰ Koden kan enten referere til EPPOs skadegørerkoder, der kan findes ved at slå op på EPPOs lister over A1 og A2 planteskadegørere på dette link: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/quarantine_activities. Alternativt kan der anvendes en kode med reference til skadegørerens placering i EU-lovgivningen.

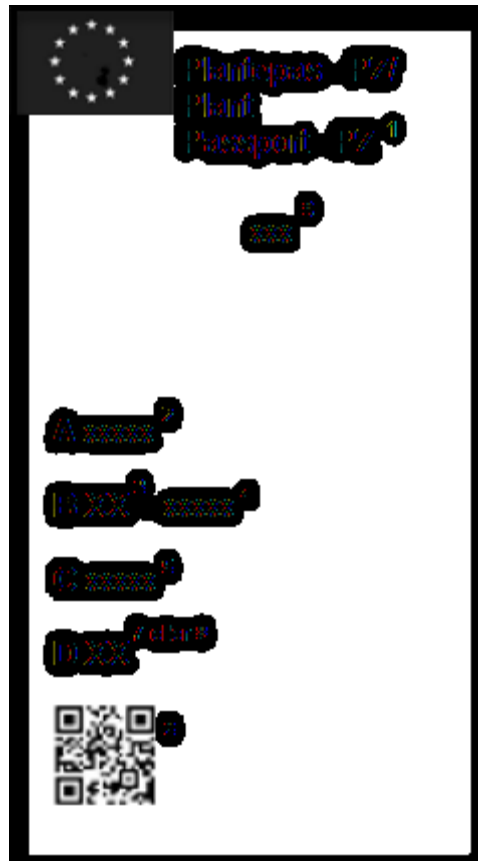
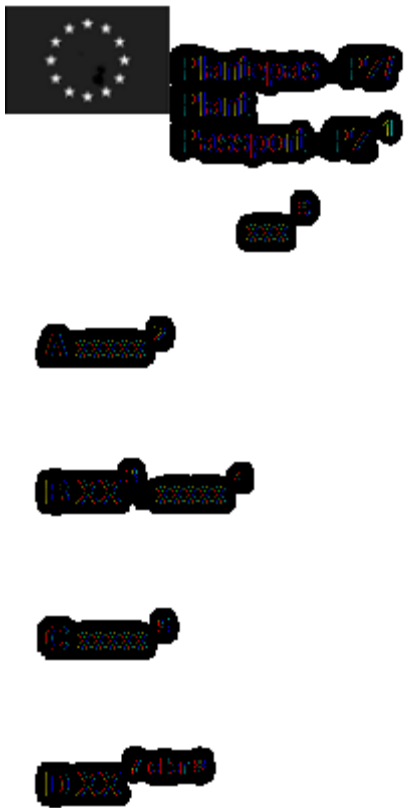
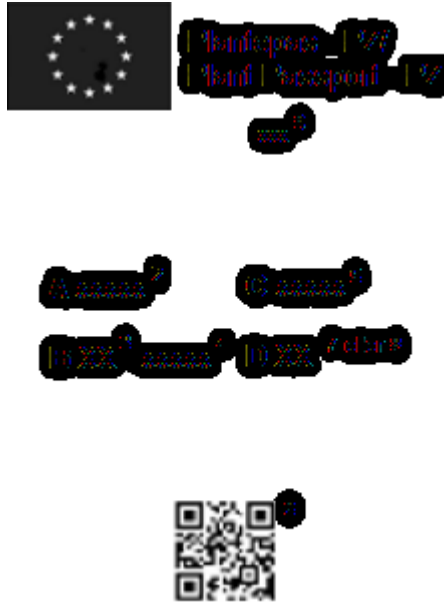
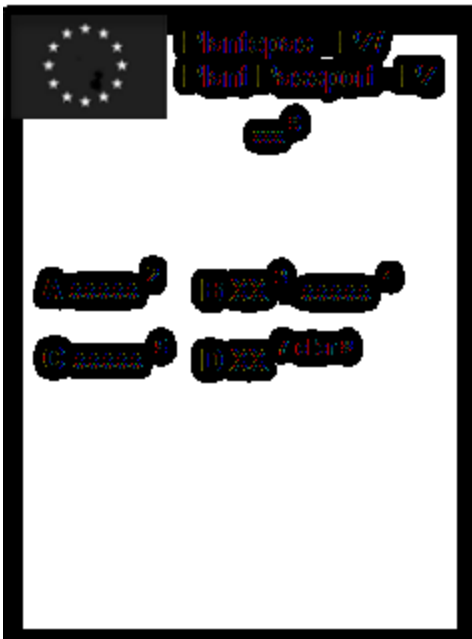
DEL A: Modeller til plantepas til flytning inden for Unionens område

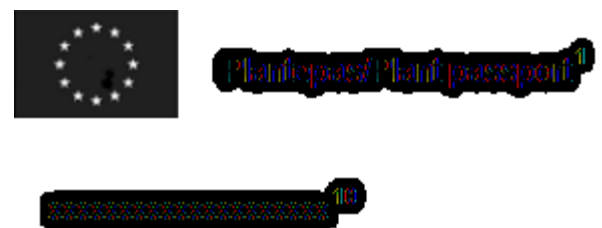
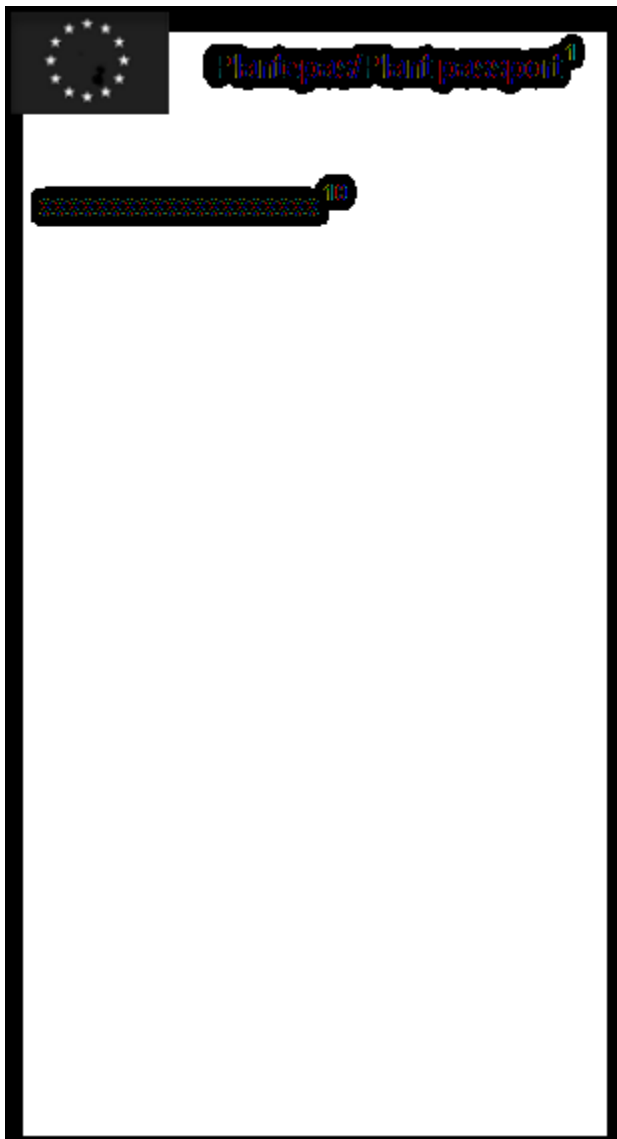

DEL B: Modeller til plantepas til brug ved indførsel og flytning inden for beskyttet zone

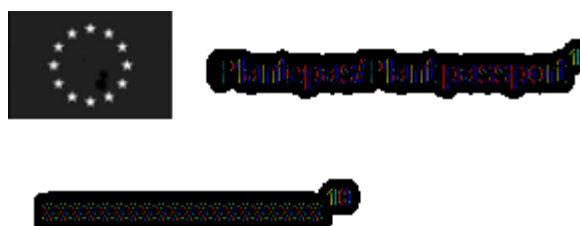
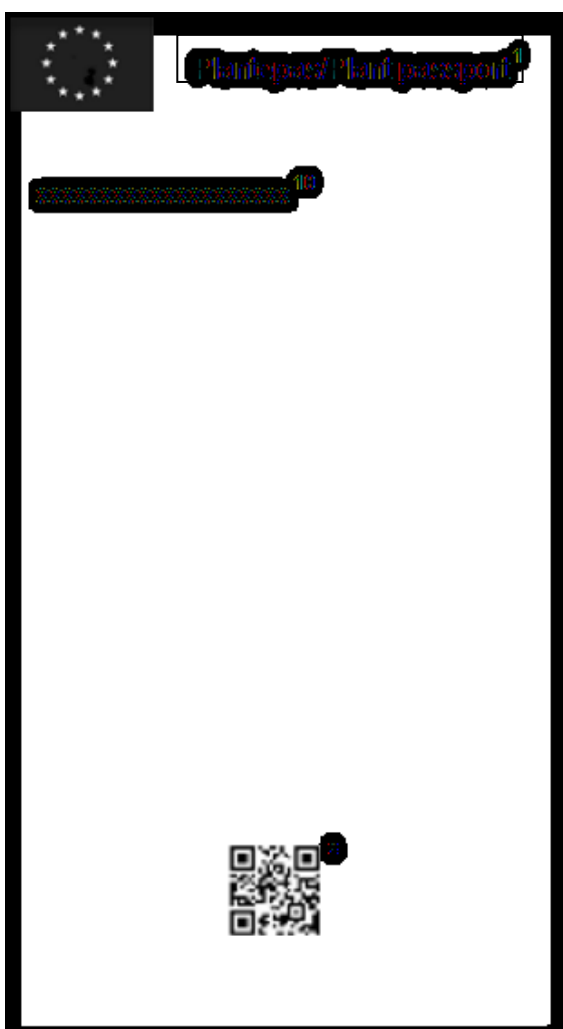
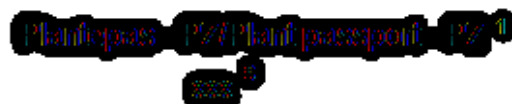

DEL C: Modeller til plantepas til brug ved flytning inden for Unionens område kombineret med et certificeringsmærke

DEL D: Modeller til plantepas til brug ved indførsel og flytning inden for en beskyttet zone kombineret med certificeringsmærke

Bilag 3. Oversigt over hvilke arter hvor der kræves særskilt plantesundhedskontrol i forbindelse med frøproduktion

Relevant bekendtgørelse	Art	Skadegører	Kontroltype

A.

Krav om plantepas ved handel med frø. Bemærk at detaljer om hvordan kontrolkravet opfyldes skal findes i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV og V¹¹.

Markfrø	Solsikke (<i>Helianthus annuus</i>)	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berlese & de Toni [PLASHA]	Egenkontrol i marken under officielt tilsyn samt yderligere krav til produktion
		<i>Botrytis cinerea</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	Egenkontrol i marken under officielt tilsyn
Markfrø	Lucerne (<i>Medicago sativa</i>)	<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (McCulloch 1925) Davis et al. [CORBIN] (ikke til stede i Danmark)	
		<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DI-TYDI]	Egenkontrol i marken under officielt tilsyn samt yderligere krav til produktion
Markfrø	Raps (<i>Brassica napus</i> L.)	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	Egenkontrol under officielt tilsyn
Markfrø	Rybs (<i>Brassica rapa</i> L.)	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	Egenkontrol under officielt tilsyn
Markfrø	Hør (<i>Linum usitatissimum</i> L.)	<i>Botrytis cinerea</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Alternaria linicola</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Colletotrichum lini</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1587477056904&uri=CELEX:32019R2072>

		<i>Fusarium</i> (anamorphic genus), andre end <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>albedinis</i> (Kill. & Maire) W.L. Gordon og <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell	Egenkontrol under officielt tilsyn

Markfrø	Gul sennep (<i>Sinapis alba</i> L.)	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	Egenkontrol under officielt tilsyn
Markfrø	Sojabønne (<i>Glycine max</i> (L.) Merrill)	<i>Diaporthe caulivora</i> (<i>Diaporthe phaseolorum</i> var. <i>caulivora</i>)	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Diaporthe</i> var. <i>sojæ</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn
Grønsagsfrø	Pralbønne (<i>Phaseolus coccineus</i> L.)	<i>Acanthoscelides obtectus</i> (Say)	Egenkontrol under officielt tilsyn
Grønsagsfrø	Havebønne (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.)	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>phaseoli</i> (Smith) Vauterin et al.	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Xanthomonas fuscans</i> subsp. <i>fuscans</i> Schaad et al.	Egenkontrol under officielt tilsyn
		<i>Acanthoscelides obtectus</i> (Say)	Egenkontrol under officielt tilsyn
Grønsagsfrø	Tomat (<i>Solanum lycopersicum</i> L.)	<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>michiganensis</i> (Smith) Davis et al. (ikke til stede i Danmark)	
		<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> Jones et al.	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		<i>Xanthomonas gardneri</i> (ex Šutič) Jones et al.	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		<i>Xanthomonas perforans</i> Jones et al.	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium

		<i>Xanthomonas vesicatoria</i> (ex Doidge) Vauterin <i>et al.</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		Pepino mosaic virus	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium

		Potato spindle tuber viroid (kartoffelknoldviroid)	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		Tomato brown rugose fruit virus (tomatskrumpevirus)	Hasteforanstaltninger ¹² . Officiel kontrol.
Grønsagsfrø	Kepaløg (<i>Allium cepa</i> L.)	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev	Egen kontrol under officielt tilsyn.
Grønsagsfrø	Porre (<i>Allium porrum</i> L.)	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev	Egen kontrol under officielt tilsyn.
Grønsagsfrø	Peber, chili/peberfrugt (<i>Capsicum annuum</i> L.)	<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> Jones <i>et al.</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		<i>Xanthomonas gardneri</i> (ex Šutič) Jones <i>et al.</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		<i>Xanthomonas perforans</i> Jones <i>et al.</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32019D1615>

		<i>Xanthomonas vesicatoria</i> (ex Doidge) Vauterin <i>et al.</i>	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		Potato spindle tuber viroid (kartoffelknoldviroid)	Egenkontrol under officielt tilsyn. Hvis der udføres laboratorietest skal prøven udtages officielt og test udføres på officielt laboratorium
		Tomato brown rugose fruit virus (tomatskrumpevirus)	Hasteforanstaltninger ¹³ . Officiel kontrol.
Grønsagsfrø	Haveært (<i>Pisum sativum</i> L.)	<i>Bruchus pisorum</i> (L.)	Egenkontrol under officielt tilsyn
Grønsagsfrø	Hestebønne (<i>Vicia faba</i> L.)	<i>Bruchus rufimanus</i> L.	Egenkontrol under officielt tilsyn
Prydplantefrø	Se note 1		
Frugtplantefrø	Se note 2		
Skovfrø	Se note 3		
Kartoffelfrø	Se note 4		
Sædekorn	Se note 5		

Note 1. Der er plantepaskrav på prydplantefrø af følgende arter: *Allium* L., *Capsicum annuum* L., *Helianthus annuus* L., *Prunus avium* L., *Prunus armeniaca* L., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D. A. Webb, *Prunus persica* (L.) Batsch, *Prunus salicina* Lindley. Der er desuden plantepaskrav på prydplantefrø af *Pinus* sp. og *Pseudotsuga menziesii* grundet hasteforanstaltninger mod *Fusarium circinatum*¹³ og *Solanum lycopersicum* L. og *Capsicum annuum* L. grundet hasteforanstaltninger mod tomatskrumpevirus¹⁴..

Note 2. Der er plantepaskrav på frugtplantefrø af følgende arter: *Prunus avium* L., *Prunus armeniaca* L., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D. A. Webb, *Prunus persica* (L.) Batsch, *Prunus salicina* Lindley. For information om efterlevelsescrav se Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV og V¹⁵.

Note 3. Der er plantepaskrav på skovplantefrø af *Pinus* sp. og *Pseudotsuga menziesii* grundet hasteforanstaltninger mod *Fusarium circinatum*¹⁶.

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1589446337531&uri=CELEX:32019D2032>

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32019D1615>

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1587477056904&uri=CELEX:32019R2072>

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1589446337531&uri=CELEX:32019D2032>

Note 4. Der er plantepaskrav på frø af *Solanum tuberosum*. For information om efterlevelsescrav se Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV og V¹⁶.

Note 5. Der er plantepaskrav på frø af *Oryza sativa* L. For information om efterlevelsescrav se Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag IV og V¹⁶.

B.

Krav om plantepas ved handel til beskyttet zone med frø. Bemærk at detaljer om hvordan kontrolkravet opfyldes skal findes i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag III, X og XIV¹⁶.

Relevant bekendtgørelse	Art	Skadegører	Kontroltype	Beskyttede zoner
Markfrø	Sukker- og foderroe (<i>Beta vulgaris</i>)	Beet Nectrotic Yellow Vein Virus	Officiel kontrol	Særlige krav når frø udføres til: a) Irland b) Frankrig (Bretagne) c) Portugal (Azorerne) d) Finland e) Storbritannien (Nordirland)
Grønsagsfrø	Blad- og rødbede (<i>Beta vulgaris</i> L.)	Beet Nectrotic Yellow Vein Virus	Officiel kontrol	Særlige krav når frø udføres til: a) Irland b) Frankrig (Bretagne) c) Portugal (Azorerne) d) Finland e) Storbritannien (Nordirland)
Øvrige frø	Se note 1			

Note 1. Der er krav om plantepas, når der flyttes frø af *Castanea* Mill., *Dolichos* Jacq. og *Gossypium* spp. til beskyttede zoner. For information om efterlevelsescrav se Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 bilag III, X og XIV¹⁷.

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1587477056904&uri=CELEX:32019R2072>

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk